

PROFESYONEL MÜŞTERİLERİN YARARLANAMAYACAKLARI MEVZUAT HÜKÜMLERİ

Seri III-39.1 sayılı “Yatırım Kuruluşlarının Kuruluş ve Faaliyet Esasları Hakkında Tebliğ ile Seri III-37.1 sayılı “Yatırım Hizmetleri ve Faaliyetleri ile Yan Hizmetlere İlişkin Esaslar Hakkında Tebliğ” uyarınca Müşterilerimizin Genel Müşteri ce Profesyonel Müşteri olarak sınıflandırılması gerekmekte olup, Genel Müşterilerimizin yararlanacakları bir takım koruma mekanizmalarına karşın SPK tarafından yayımlanan bazı koruma mekanizmalarından faydalanamayacaktır.

a) Yazılı onay alınması kaydıyla saklamadaki varlıklarına ilişkin mutabakat alınması zorunlu değildir:

Yatırım Hizmetleri Tebliği'nin “müşteri ile saklamacı kuruluş arasında mutabakat” başlıklı 68. maddesinin birinci fıkrasına göre saklama hizmeti sunulan müşteriler ile saklamaya yetkili yatırım kuruluşunun iç kontrolden sorumlu birimi veya personeli tarafından müşteriye ait sermaye piyasası araçları ve nakde ilişkin her takvim yılında en az 1 defa yazılı veya elektronik ortamda mutabakat sağlanması zorunludur. Aynı maddenin ikinci fıkrası uyarınca profesyonel müşterilerden yazılı onay alınması durumunda birinci fıkrada yer alan mutabakatın yapılması zorunlu değildir.

b) Sözleşme yapılması kaydıyla saklama hesaplarındaki varlıkların bakiyesine ilişkin aylık bildirim yapılmak zorunda değildir:

Yatırım Hizmetleri Tebliği'nin “müşteri varlıklarına ilişkin bildirim” başlıklı 69. maddesinin birinci fıkrasına göre saklamaya yetkili yatırım kuruluşu tarafından müşterilere ait sermaye piyasası araçlarına ve nakde ilişkin olarak müşterilere Kurulun belge ve kayıt düzenlemelerinde yer alan esaslar çerçevesinde asgari olarak ayda bir bildirim yapılması esas olup, bildirim yapılmaması hususunda profesyonel müşterilerle sözleşme imzalanması veya bu hususa çerçeve sözleşmede yer verilmesi mümkündür.

c) Uygunluk testi yapılması zorunlu değildir:

Yatırım Kuruluşları Tebliği'nin “uygunluk testi” başlıklı 33. maddesinin birinci fıkrasına göre yatırım kuruluşlarının alım satım aracılık ve halka arza aracılık faaliyetleri kapsamında yalnızca genel müşterilere uygunluk testi yapması zorunludur.

d) Yerindelik testinde yatırım amaçlarına ilişkin olarak yatırım süresi ile risk ve getiri tercihleri hakkında bilgilerin alınması yeterlidir:

Yatırım Hizmetleri Tebliği'nin “yerindelik testi” başlıklı 40. maddesinin dördüncü fıkrasına göre talebe dayalı olarak kabul edilenler hariç olmak üzere profesyonel müşteriler ile ilgili olarak;

- ✓ Müşterinin mali durumunun yatırımın risklerini karşılayacak yeterlilikte olup olmadığına ilişkin olarak; gelir düzeyi ve yatırım amaçlı varlığı,
- ✓ Müşterinin portföyünde veya hesabında gerçekleştirilecek işlemlere ilişkin riskleri anlayacak bilgi ve tecrübeye sahip olup olmadığına ilişkin olarak; müşterinin yaşı ve mesleği, eğitim durumu, genel ya da profesyonel müşteri olduğu, geçmişte gerçekleştirdiği işlemlere konu olan sermaye piyasası araçları, söz konusu işlemlerin türü, niteliği, hacmi ve sıklığı,

hakkında bilgilerin alınması zorunlu değildir (ilgili maddenin ikinci fıkrasının (b) ve (c) bendinde yer alan bilgiler).

e) Genel risk bildirim formu dışında ilave risk bildirimleri talep halinde açıklanır:

Yatırım Kuruluşları Tebliği'nin "müşteriye risklerin bildirilmesi yükümlülüğü" başlıklı 25. maddesinin ikinci fıkrası uyarınca yatırım kuruluşlarının alım satım aracılık faaliyeti kapsamında genel müşterilerine hizmet sunmadan önce birinci fıkra uyarınca yapılan genel risk bildirimine ek olarak üçüncü fıkrada belirtildiği üzere işleme konu sermaye piyasası araçlarının risklerini müşteriye açıklamak ve açıklamaların müşteri tarafından okunup anlaşıldığına dair yazılı bir beyan almak zorundadır. Aynı maddenin yedinci fıkrasında ise profesyonel müşterilerin talep etmesi durumunda yatırım kuruluşunun ikinci ve üçüncü fıkralar kapsamındaki açıklamaları yapmasının zorunlu olduğu hükme bağlanmıştır.